

O skupu

Antika u hrvatskoj kulturi, umjetnosti i književnosti u 'dugom' 18. stoljeću prvi je interdisciplinarni znanstveni skup u organizaciji Istraživačke grupe za proučavanje 18. stoljeća u hrvatskim zemljama (IGOS). Cilj je skupa prikazati različite aspekte prisutnosti i transformacije antike u hrvatskoj kulturi, umjetnosti i književnosti u „dugom“ 18. stoljeću.

Tijekom tri dana nastupit će 43 izlagača s 30 institucija u Hrvatskoj i inozemstvu. Na skupu će se raspravljati o temama poput uporabe latinskog jezika i recepcije antičkih autora, uporabe antike u kulturi i politici, otkrivanja antike na Jadranu i na kontinentu te prisutnosti antike u školstvu, pravu, kiparstvu i slikarstvu.

Filozofski fakultet u Zagrebu
Ivana Lučića 3

Leksikografski zavod Miroslav Krleža
Frankopanska 26

Zagreb, Filozofski fakultet –
Leksikografski zavod Miroslav Krleža
30. studenog – 2. prosinca 2023.

Organizatori skupa

Uz potporu

Antika
u hrvatskoj kulturi,
umjetnosti i književnosti
u „dugom“ 18. stoljeću

Četvrtak, 30. 11. 2023. FFZG

8:30-9:00

Registracija sudionika skupa

9:00-9:30

Otvaranje skupa

izv. prof. dr. sc. Domagoj Tončinić, dekan Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
prof. dr. sc. Miroslav Akmadža, ravnatelj Hrvatskog instituta za povijest
dr. sc. Filip Hameršak, ravnatelj Leksikografskog zavoda Miroslav Krleža
prof. dr. sc. Dragan Damjanović, pročelnik Odsjeka za povijest umjetnosti
dr. sc. Teodora Shek Brnardić i prof. dr. sc. Dubravka Botica, u ime organizacijskog odbora skupa

9:30-10:15

Uvodno predavanje *Lica 18. stoljeća* (prof. dr. sc. Cvijeta Pavlović, Odsjek za komparativnu književnost, Filozofski fakultet u Zagrebu)

10:15-10:45

pauza za kavu

10:45-12:00

Uporaba latinskog jezika u 18. stoljeću

Moderator: Iva Mandušić

10:45-11:00 – Violeta Moretti, *Uloga latinske pjesničke poslanice u konverzijskoj kulturi ranog 18. stoljeća: slučaj Pavla Rittera Vitezovića*
11:00-11:15 – Ivan Marjanović, *Pjesme zahvalnice osječkih gimnazijalaca (1838. – 1842.)*
11:15-11:30 – Stipe Ledić, *Latinski jezik dvorskog agenta Josipa Keresturija*
11:30-12:00 – diskusija

12:00-13:30

pauza za ručak

13:30-14:45

Školstvo

Moderator: Teodora Shek Brnardić

13:30-13:45 – Rudolf Barišić, *Antičke teme u djelima bosanskih franjevaca u „dugom“ 18. stoljeću*
13:45-14:00 – Anamarija Bačvar, *Uporaba latinskog jezika u javnoj i privatnoj sferi. Opće odrednice administrativnog crkvenog latinskog jezika na primjeru kronike franjevačkog samostana u Vukovaru 1722. – 1780.*
14:00-14:15 – Maja Matasović, *Antika u školskom sustavu 18. stoljeća*
14:15-14:45 – diskusija i kratka pauza

14:45-15:50

Antika u pravnim znanostima

Moderator: Katja Radoš Perković

14:45-15:00 – Tomislav Karlović, *Ius commune i ugarsko-hrvatsko pravo – pravna poduka i kasna recepcija romanističkih koncepata*
15:00-15:15 – Mirza Hebib, *Dr. Luigi Cosinti: dubrovački profesor rimskog prava*
15:15-15:30 – Zrinko Novosel, *Antičke ideje u prirodnom pravu zagrebačkih pravnikâ kasnog Prosvjetiteljstva*
15:30-15:50 – diskusija

15:50-16:15

pauza za kavu

16:15-18:45 (17:15-17:30 kratka pauza)

Recepcija antičkih autora

Moderator: Maja Matasović

16:15-16:30 – Ema Bakran, *Satiričarevo zrcalo – 19. stih satire* Ad Lectorem *Džona Rastića*
16:30-16:45 – Petra Matović, Ana Mihaljević, *Sacrae Heliconis umbrae: grčka mitologija u opusu Bernarda Džamanjića (1735. – 1820.)*
16:45-17:00 – Lidija Ban Matovac, *Utjecaj antičke ekloge na pastoralnu liriku Matije Petra Katančića (1750. – 1825.)*
17:00-17:30 – diskusija i kratka pauza
17:30-17:45 – Sanja Perić Gavrančić, *Iz recepcije Ovidijevih Heroida: Sappho Phaoni u prijevodu Đure Ferića*
17:45-18:00 – Katja Radoš Perković, *Prijevodi libreta Pietra Metastasia (1698-1782) u 18. stoljeću u Dubrovniku*
18:00-18:15 – Ivana Lovrić Jović, *Grammatica della lingua illirica (1808.) pijarista F. M. Appendinija kao korpus za dubrovački dijakronijski rječnik u nastajanju*
18:15-18:45 – diskusija

Petak, 1. 12. 2023. LZMK

9:00-11:15 (10:00-10:15 kratka pauza)

Uporaba antike u kulturi i politici

Moderator: Marko Špikić

9:00-9:15 – Janja Dora Ivančić, *Uloga antike u djelima zadarskog nadbiskupa Mateja Karamana (1700. – 1771.)*
9:15-9:30 – Teodora Shek Brnardić, *Prosvjetiteljstvo u obrani latinskoga jezika: slučaj Marka Faustina Galjufa iz Dubrovnika*
9:30-9:45 – Daniel Premerl, *Ilustracije u knjizi Illyricum sacrum*
9:45-10:15 – diskusija i kratka pauza
10:15-10:30 – Dubravka Botica, *Carski adventus u Zagrebu - svečanosti povodom dolaska cara Franje I. u Zagreb 1818. godine*
10:30-10:45 – Feđa Milivojević, *Ivan Švear i istočni Jadran u antici*
10:45-11:00 – Luka Kazimović, *Plač nad kurijom Mirmovec – elegija kao kritika Napoleonove vlasti u 18. stoljeću*
11:00-11:15 – diskusija

11:15-11:45

pauza za kavu

11:45-14:00 (12:30-12:45 kratka pauza)

Otkrivanje antike na Jadranu

Moderator: Daniel Premerl

11:45-12:00 – Jelena Lakuš, *Nakladnička djelatnost na latinskom jeziku u Dalmaciji prve polovine 19. stoljeća*
12:00-12:15 – Petra Predoević Zadković, Palma Karković Takalić, *Važnost „dugog“ 18. stoljeća za poznavanje riječke antičke baštine*
12:15-12:45 – diskusija i kratka pauza
12:45-13:00 – Marko Špikić, *Antikvarno-historiografski prijevor i tumačenje antičkih spomenika Dalmacije u prosvjetiteljsko doba*
13:00-13:15 – Frane Prpa, *Antički lokaliteti uz Krku u izvorima 18. stoljeća*
13:15-13:30 – Katarina Miljak, *Miho Sorkočević u cavtatskom natpisu CIL III 1741*
13:30-14:00 – diskusija

14:00-15:30

pauza za ručak

15:30-17:00

Otkrivanje antike na kontinentu

Moderator: Zrinko Novosel

15:30-15:45 – Mislav Gregl, *Rasprava Baltazara Adama Krčelića (1715. – 1778.) o drevnoj Andautoniji*
15:45-16:00 – Pavao Nujić, *Antika u opisu Slavonije i Srijema F. W. von Taubea*
16:15-16:30 – Iva Mandušić, *Rimske terme u kontinentalnoj Hrvatskoj i njihova revitalizacija u 18. stoljeću*
16:30-17:00 – diskusija

17:00-17:30

pauza za kavu

17:30-18:30

Antika u vojsci

Moderator: Filip Novosel

17:30-17:45 – Filip Katanić, *Utjecaj dviju Ksenofontovih knjiga O zapovjedniku konjice i O konjaničkom umijeću na razvoj vojnog konjanništva u 18. st.*
17:45-18:00 – Juraj Balić, *Barbari na europskim bojištima u 18. stoljeću: prikaz krajišnika u Sedmogodišnjem ratu*
18:00-18:30 – diskusija

Subota, 2. 12. 2023. LZMK

9:30-11:15

Antika u kiparstvu

Moderator: Dubravka Botica

9:30-9:45 – Damir Tulić, *Antika u venecijanskoj skulpturi 18. stoljeća na nekoliko primjera iz Hrvatske*
9:45-10:00 – Danko Šourek, *Na ramenima antike: atlanti i herme u baroknoj altaristici sjeverozapadne Hrvatske*
10:15-10:30 – Mario Pintarić, *Antičke ideje u baroknom mramoru: kip svetog Jeronima u Rovinju i grupa Otmica Nimfe u Milanu*
10:30-10:45 – Martina Ožanić, *Antiklasične tendencije u razvoju altaristike u 18. stoljeću*
10:45-11:15 – diskusija

11:15-11:45

pauza za kavu

11:45 -13:00

Antika u slikarstvu i primijenjenim umjetnostima

Moderator: Danko Šourek

11:45-12:00 – Marin Bolić, *Antičke teme u istraživanjima porečkoga biskupa Gasparea Negrija (1697. – 1778.)*
12:00-12:15 – Mateja Jerman, *Barokni klasicizam u Istri i Hrvatskom primorju: nekoliko zlatarskih primjera*
12:15-12:30 – Katarina Nina Simončić, *Analiza neoklasicističkih modnih načela utkanih u odjevne artefakte i portrete hrvatskog plemstva*
12:30-12:45 – Ivana Mance Cipek, *Klasicistički krajolik kao slikarski diskurs: loca amoena Franza Conrada Hötendorfa*
12:45-13:00 – diskusija

13:00 - 14:00

Završna diskusija i zatvaranje skupa